

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Dissertatio XXIV. An licitus sit co[n]tractus Mohatræ respectu eiusdem
personæ cum pacto de retrovendendo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

scilicet maius peccatum, & malum sit hoc, quam illud: nemo autem potest rationabiliter esse inuitus, aut conqueri, quod veritatem vilem, & honestam explices indigenti; nam licet Petrus ius habeat ad rem suam, non tamen habet ius, ut non explices proximo veritatem honestam. Et ex dictis constat, quæ opinio in hac quaestione subiaceat, & quæ non subiaceat, damnationi.

DISERTATIO XXIV.

An litus sit contractus Mohatra respectu eiusdem personæ cum pacto de retrovendendo.

SUMMARIVM.

Triplex est pretium, summum, medium, & infimum. num. 1.

Qui emit infimo pretio, potest vendere summo; & qui vendit summo, potest emere infimo. num. 2.

Explicatur, in quo consistat Mohatra. num. 3.

Ille contractus est iniquus. num. 4.

In quo consistat iniquitas eius contractus? num. 5.

Quam merito damnatus sit is contractus. Et explicatur damnatio. n. 6.

1. **P**ropositio 40. ex damnatis hæc est. Contractus Mohatra licitus est, etiam respectu eiusdem personæ, & cum contractu retrovenditionis prævie inito cum intentione lucri. Pro cuius intelligentia præmitto priano cum communi sententia, pretium iustum aliud esse summum, aliud medium, & aliud infimum, v.g. Si res in summo pre-

tio valeat decem argenteos, in medio novem, & in infimo octo.

2. Præmitto secundo, ea, quæ quis emit infimo pretio, posse vendi summo, dummodo non excedantur limites iusti pretij. Quod vique adeo verum est, ut si quis emat à Petro merces summo pretio, & postea emptor necessitate pressus vendat illas pretio infimo intra latitudinem iusti pretij, & sciat Petrus illas vendi eo infimo pretio, potest Petrus, qui illas vendidit summo pretio, emere illas infimo. Et ratio est: quia licet Petrus eas vendiderit summo pretio, non amittitius emendi, quod habent cæteri emptores: & sicut cæteri possunt illas emere infimo pretio, ita & Petrus, qui illas vendidit summo.

3. Hinc oritur quaestio, an licitus sit contractus, quem vocant Mohatra? Qui ita solet fieri. Petrus eget pecunijs, & vadit ad Ioannem mercatorem, ut sibi eas mutuet: respondet Ioannes, se non habere pecunias mutuandas, suadetque Petro, ut emat credito merces summo pretio, cum pacto tamen retrovendendi infimo pretio pecunia numerata, & hoc modo Petrus accipit pecunias, quas desiderabat, sed cum detrimento suo, & lucro Ioannis Mercatoris. Inquiritur itaque, an hic contractus sit illicitus inuitus cum pacto retrovenditionis.

4. Dicendum est, illum contractum esse illicitum. Ita P. Molina ^{Molina} tom. 2. de iust. disp. 310. §. *Observa* ^{Leij.} P. Lessius de iust. cap. 21. num. 130. ^{Lugo.} illis vltimis verbis: *Non tamen potest illum ad hoc cogere, sed debet omnino liberum relinquere.* Et Lugo Card. tom. 2. de iust. disp. 26. sect. 13. nu. 205. illis verbis. *Dum tamen & pretio iusto vendat, & emat; & pactum talis retrovenditionis non praecefferit.* Qui Authores multos alios citant. Ratio

Ratio huius conclusionis est: quia pactum de retrovendendo viliori pretio est aperte iniquum: est enim velle illi commodare, obligando illum ad subeundum derimentum. Id autem manifestum est, esse contra æqualitatem, quam iure naturali expetit iustitia. Deinde quia is contractus continet usuram palliatam: nam ut mercator eo lucro potiatur ex pecunia, quam alter petit mutuandam, utitur fraudulenter eo circuitu venditionis, & retrovenditionis. Contra quam iniquitatem clamat Apostolus Epist. I. ad Thessalonicenses cap. 4. dicens: *Ne quis supergrediatur, neque circumveniat in negotio fratrem suum; quoniam vindex est Dominus de his omnibus.*

5. Ex dictis constat, quam merito iure sit damnata ea propositio 40., & contractus in ea contentus. Dicitur in damnatione, *respectu eiusdem persone*: quia si quis emat à Petro merces summo pretio, & contrahat cum alio, aut alijs de vendendo eas merces pretio infimo; non invenitur in eo casu contractus mohatra. Dicitur *Cum contractu retrovenditionis prævie inito* propter ea, quæ supra diximus, licitum esse ei, qui vendit merces summo pretio, nullo interveniente pacto explicito neque implicito, emere easdem merces infimo pretio intra limites iusti prætij, sicut alij empoteres possunt illas emere eodem infimo pretio. Dicitur tandem *cum intentione lucri*; quia id pactum retrovenditionis pro infimo pretio ordinatur ad, lucrum.

DISERTATIO XXXV

An quis possit excusari à crimine usuræ ob maiorem estimationem pecunie presentis, quam futuræ, aut ob debitum gratitudinis?

CAPVT I.

Refertur opinio Caramuelis, eiusque damnatio, & præmittuntur aliqua.

SEMMARIVM.

Authores citati à Caramuele pro ea opinione. num. 2.

Sed perperam citantur Authores dum loquuntur ratione lacri cessantis & damni emergentis. num. 3.

Affirmat Caramuel, qui mutat centum, & post annum recipit centum, & quinque, nihil recipere ultra sortem. num. 4.

Tria argumenta, quæ continentur in textu Caramuelis. num. 5. & seqq.

I. **P**ropositio quadragesima prima ex damnatis hæc est: *Cum numerata pecunia pretiosior sit numeranda, & nullus sit, qui non maioris faciat pecuniam presentem, quam futuram; potest creditor aliquid ultra sortem à mutuario exigere, & eo titulo ab usura excusari.* Quæ quidem propositio formalissimis terminis tradita est à Caramuele, & à me efficaciter impugnata in 3. part. Crif. Theol. disp. 63. cap. 4., in qua disputatione multas alias absurdas opinionationes eiusdem Authores circa usuram impugnavi. Sed omissis reliquis,